

Zakon o energetskej učinkovitosti

pročišćeni tekst zakona
NN [127/14](#), [116/18](#), [25/20](#)
na snazi 07.03.2020.

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1. (NN [116/18](#))

(1) Ovim se Zakonom uređuje područje učinkovitog korištenja energije, donošenje planova na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i nacionalnoj razini za poboljšanje energetske učinkovitosti te njihovo provođenje, mjere energetske učinkovitosti, obveze energetske učinkovitosti, obveze regulatornog tijela za energetiku, operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora tržišta energije u svezi s prijenosom, odnosno transportom i distribucijom energije, obveze distributera energije, opskrbljivača energije i/ili vode, a posebice djelatnost energetske usluge, utvrđivanje ušteda energije te prava potrošača u primjeni mjera energetske učinkovitosti.

(2) Na odnose koji nisu uređeni ovim Zakonom supsidijarno se primjenjuju propisi kojima se uređuje energetski sektor i pojedina tržišta energije, gradnja, zaštita okoliša, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, tehnički zahtjevi koje moraju ispuniti proizvodi koji se stavljaju na tržište ili na raspolaganje na tržištu, državne potpore i drugi propisi.

Primjena pravne stečevine Europske unije

Članak 2. (NN [116/18](#))

(1) Ovim se Zakonom u zakonodavstvo Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskej učinkovitosti kojom se dopunjuju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i ukidaju direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012.).

(2) Ovim se Zakonom osigurava provedba [Uredbe \(EU\) br. 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU](#) (dalje u tekstu: Uredba (EU) br. 2017/1369).

Svrha i interes Republike Hrvatske

Članak 3.

(1) Svrha je ovoga Zakona ostvarivanje ciljeva održivog energetskeg razvoja: smanjenje negativnih utjecaja na okoliš iz energetskeg sektora, poboljšanje sigurnosti opskrbe energijom, zadovoljavanje potreba potrošača energije i ispunjavanje međunarodnih obveza Republike Hrvatske u području smanjenja emisije stakleničkih plinova i to poticanjem mjera energetske učinkovitosti u svim sektorima potrošnje energije.

(2) Učinkovito korištenje energije od interesa je za Republiku Hrvatsku.

Definicije pojmova

Članak 4. (NN [116/18](#))

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje obavljanje energetskeg djelatnosti, zakonom kojim se uređuje tržište električne energije, plina, toplinske energije, nafte i naftnih derivata, korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, biogoriva za prijevoz i Uredbom (EU) br. 2017/1369, ako ovim Zakonom nisu uređeni drugačije.

(2) U ovom se Zakonu koriste i pojmovi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (u daljnjem tekstu: APN) – znači pravnu osobu s javnim ovlastima, osnovanu posebnim propisom i koja obavlja posredovanje u prometu određenim nekretninama između vlasnika i zainteresiranih domaćih fizičkih ili pravnih osoba
2. agregator – pružatelj usluga potražnje koji kombinira više kratkotrajnih opterećenja potrošača za prodaju ili dražbu na organiziranim tržištima energije
3. cjelokupna učinkovitost – godišnji iznos proizvodnje električne i mehaničke energije i proizvodnje korisne topline podijeljen s gorivom utrošenim za toplinsku energiju proizvedenu u postupku kogeneracije i bruto proizvodnju električne i mehaničke energije
4. davatelj subvencije – tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, fondovi i pravne osobe u vlasništvu države i druge pravne osobe koje dodjeljuju ili upravljaju subvencijama u Republici Hrvatskoj
5. distributer energije – znači pravna ili fizička osoba obrtnik odnosno fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, uključujući operatora distribucijskog sustava, odgovorna za prijenos ili transport energije s ciljem njezine isporuke krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima
6. eko-dizajn – podrazumijeva integraciju zahtjeva zaštite okoliša u dizajn proizvoda s ciljem poboljšanja utjecaja na okoliš proizvoda povezanih s energijom kroz njegov čitav životni ciklus
7. ekonomski opravdana potražnja – potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače u tržišnim uvjetima mogla zadovoljiti postupcima proizvodnje energije različitim od kogeneracije
8. električna energija iz kogeneracije – električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne topline i obračunana u skladu s metodologijom za izračun električne energije iz kogeneracije
9. energetska obnova zgrade – primjena mjera energetske učinkovitosti u svrhu poboljšanja energetske svojstva zgrade ili njezina dijela i temeljnog zahtjeva za građevinu – gospodarenje energijom i očuvanje topline. Pri čemu mjere energetske učinkovitosti obuhvaćaju: energetske pregled i energetske certificiranje zgrade za potrebe energetske obnove, izradu projektne dokumentacije za energetske obnovu zgrade kojom se dokazuje ušteda energije, povećanje toplinske zaštite ovojnice zgrade, unapređenje tehničkih sustava zgrade koji uključuju tehničku opremu za grijanje, hlađenje, ventilaciju, klimatizaciju i pripremu potrošne tople vode, sustav rasvjete te sustav automatizacije i upravljanja zgrade ili njezina dijela te uvođenje sustava obnovljivih izvora energije
10. energetska učinkovitost – odnos između ostvarenog korisnog učinka i energije potrošene za ostvarenje tog učinka, kao i proizvodnja energije iz obnovljivih izvora energije i /ili kogeneracije za koju se ne ostvaruje poticajna cijena temeljem posebnih propisa
11. energetske pregled – sustavan postupak stjecanja odgovarajućeg znanja o postojećem profilu potrošnje energije zgrade ili skupine zgrada, industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne ili javne usluge, utvrđivanja i kvantificiranja troškovno učinkovitih mogućnosti ušteda energije te izvješćivanja o rezultatima
12. energetske pregled za velika poduzeća – energetske pregled koji obuhvaća energetske pregled zgrada u skladu sa zakonom kojim se uređuje gradnja i energetske pregled tehnoloških procesa ili industrijskih postrojenja sukladno pravilniku o energetskim pregledima za velika poduzeća
13. energija – primarni energenti i/ili transformirani oblik energije, odnosno električna energija, toplinska energija, plin, nafta i naftni derivati i energija iz obnovljivih izvora
14. energetske usluga – provedba projekta energetske učinkovitosti i ostalih povezanih aktivnosti temeljena na ugovoru o energetskom učinku s jamstvom da u referentnim uvjetima vodi do provjerljivog i mjerljivog ili procjenjivog poboljšanja energetske učinkovitosti i/ili ušteda energije i/ili vode

15. europska norma – norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu
16. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) – pravna osoba s javnim ovlastima, osnovana posebnim zakonom koja obavlja djelatnost utvrđenu ovim i posebnim zakonom
17. gospodarenje energijom – sve radnje kontinuiranog praćenja i analize potrošnje energije i vode koje obuhvaćaju utvrđivanje promjena u trendovima potrošnje energije i vode, određivanje ciljeva za uštedu energije i vode, uspoređivanje ostvarene potrošnje s predviđenom potrošnjom te prijedloge i provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti na toj osnovi
18. javna tijela – smatraju se javni naručitelji u skladu sa zakonom kojim se propisuje javna nabava
19. javni sektor – znači tijela državne uprave, druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge osobe na koje su prenesene javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druge osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se u cijelosti financiraju iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
20. kogeneracija – istodobna proizvodnja toplinske i električne energije u istom postupku
21. kogeneracijska jedinica – jedinica koja može raditi u kogeneracijskom pogonu
22. korisna toplina – toplinska energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem
23. krajnji kupac – fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu potrošnju
24. krajnja potrošnja energije – znači cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, kućanstva, usluge i poljoprivreda, isključujući isporuku sektoru za pretvorbu energije i samoj energetskej industriji i neenergetsko korištenje
25. mala kogeneracijska jedinica – kogeneracijska jedinica instaliranog kapaciteta manjeg od 1 MWe
26. mala i srednja poduzeća – poduzeće kako je definirano u glavi I. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20. 5. 2003., str. 36.), odnosno kategorija mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća koja se sastoji od poduzeća koja zapošljavaju manje od 250 osoba te čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR ili čija godišnja bilanca stanja ne prelazi 43 milijuna EUR
27. međunarodna norma – norma koju je donijela Međunarodna organizacija za normizaciju te koja je stavljena na raspolaganje javnosti
28. ministar – ministar nadležan za energetiku
29. Ministarstvo – ministarstvo nadležno za energetiku
30. mikrokogeneracijska jedinica – kogeneracijska jedinica najvećeg kapaciteta manjeg od 50 kWe
31. mjera politike – regulatorni, financijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i provodi se u državi članici s ciljem stvaranja okvira potpore, zahtjeva ili poticaja kojima se osigurava da sudionici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i poduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti
32. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti – sve radnje koje redovito vode provjerljivom i mjerljivom ili procjenjivom poboljšanju energetske učinkovitosti, odnosno smanjenju potrošnje energije i/ili vode
33. nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) – znači računalna aplikacija za praćenje i analizu potrošnje energije i vode te praćenje razine izmjerenih ušteda koju vodi APN, a u koju se

unose opći, konstrukcijski i energetske podaci te podaci o krajnjoj potrošnji energije i vode za svaku zgradu ili dio zgrade u vlasništvu javnog sektora ili koje koristi javni sektor

34. nacionalni okvirni cilj ušteda energije – sveobuhvatni planirani cilj ušteda u neposrednoj potrošnji energije u Republici Hrvatskoj, a izračunava se i određuje u skladu s metodologijom utvrđenom pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

35. nacionalni fond zgrada – obuhvaća stambene i nestambene zgrade, odnosno cjelokupni fond zgrada u Republici Hrvatskoj

36. nove uštede energije – uštede energije koje se postižu primjenom mjera energetske učinkovitosti utvrđenih pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije, a koje su provedene nakon 1. siječnja 2014.

37. omjer električne i toplinske energije – omjer između električne energije iz kogeneracije i korisne topline u isključivo kogeneracijskom pogonu, uz korištenje radnih podataka određene jedinice

38. osoba odgovorna za energetske učinkovitost – fizička ili pravna osoba odgovorna za uspostavu i provedbu sustavnoga gospodarenja energijom te za praćenje i nadzor potrošnje energije i vode u svim zgradama ili dijelovima zgrada u vlasništvu ili koje koristi javni sektor, a koje troše energiju i/ili vodu

39. operator prijenosnog sustava – pravna ili fizička osoba odgovorna za pogon i vođenje, održavanje, razvoj i izgradnju prijenosne mreže na zadanom području i prekograničnih prijenosnih vodova prema ostalim mrežama te za osiguravanje dugoročne sposobnosti mreže da zadovolji razumne zahtjeve za prijenosom električne energije

40. operator tržišta energije – pravna osoba koja je odgovorna za organiziranje tržišta električne energije i plina u skladu s odredbama zakona kojima se uređuje tržište električne energije i tržište plina

41. opskrbljivač energije – znači sve subjekte koji prodaju energiju krajnjim kupcima, a što uključuje energetske subjekte koji imaju dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električne energije, opskrbe plinom, opskrbe toplinskom energijom, subjekte koji obavljaju djelatnost trgovine na malo energijom, uključujući trgovinu na malo naftnim derivatima, benzinom i dizelskim gorivom, loživim uljem i ukapljenim naftnim plinom

42. ovlaštena stranka – pravni subjekt na koji je Vlada Republike Hrvatske ili drugo javno tijelo prenijelo ovlasti za razvoj financijskog plana, njegovo upravljanje ili rad u ime Vlade Republike Hrvatske ili drugog javnog tijela

43. napredni mjerni sustavi / pametni sustav mjerenja – elektronički sustav koji može mjeriti potrošnju energije pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te prenositi i primati podatke koristeći se nekim oblikom elektroničke komunikacije

44. poboljšanje energetske učinkovitosti – smanjenje potrošnje energije uz iste referentne uvjete i jednak učinak kao prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti ili projekta energetske učinkovitosti, a koje je posljedica primjene energetske učinkovitih tehnologija, sustava i proizvoda, primjene obnovljivih izvora energije za pretežno ili potpuno pokrivanje vlastite potrošnje energije u građevini i/ili promjena u ponašanju korisnika

45. poduzeće za maloprodaju energije – fizička ili pravna osoba koja prodaje energiju krajnjim kupcima

46. pojedinačna mjera – mjera koja dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koje se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se poduzima kao posljedica mjere politike

47. potrošnja primarne energije – bruto kopnena potrošnja bez neenergetskog korištenja

48. preuređenje u značajnoj mjeri – preuređenje čiji troškovi prelaze 50 % troškova ulaganja za novu usporedivu jedinicu

49. proizvod povezan s energijom – sva roba koja tijekom upotrebe utječe na potrošnju energije, a koja se stavlja na tržište i/ili pušta u rad, uključujući i dijelove namijenjene za ugradnju u proizvode povezane s energijom, koje se stavlja na tržište i/ili pušta u rad kao pojedinačne dijelove za krajnje korisnike i čije se okolišne značajke mogu neovisno procijeniti
50. provedbene mjere za eko-dizajn – mjere usmjerene na utvrđivanje konkretnih zahtjeva za eko dizajnom određenih grupa proizvoda povezanih s energijom
51. provedbeno tijelo javne vlasti – tijelo na koje se primjenjuje javno pravo i koje je odgovorno za provedbu ili praćenje oporezivanja u području energetike ili emisija ugljika, financijskih planova i instrumenata, fiskalnih poticaja, standarda i normi, sustava označivanja energetske učinkovitosti, osposobljavanja ili obrazovanja
52. pružatelj energetske usluge – fizička ili pravna osoba koja pruža energetske usluge ili druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada, građevina ili postrojenja u vlasništvu korisnika energetske usluge ili koje on koristi po drugoj pravnoj osnovi
53. referentna potrošnja energije i/ili vode – potrošnja energije i/ili vode pri referentnim uvjetima prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, koja se koristi kao osnova za usporedbu u određivanju budućih ušteda energije i/ili vode
54. referentni uvjeti – predstavljaju vrijednosti neovisnih varijabli koje utječu na potrošnju energije i/ili vode u građevini prije provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, u odnosu na koje se provodi normalizacija potrošnje energije i/ili vode nakon provedbe mjere
55. regulatorno tijelo za energetiku – nezavisni regulator energetske djelatnosti osnovan zakonom kojim se uređuje obavljanje energetske djelatnosti, odnosno Hrvatska energetska regulatorna agencija
56. središnja vlast – upravna tijela u pravnom sustavu državne uprave s nadležnošću na cijelom području Republike Hrvatske
57. stranka obveznica – opskrbljivač energije na kojeg se primjenjuje sustav obveza energetske uštede iz članka 13. ovoga Zakona
58. stranka sudionica – tvrtka ili javno tijelo koje se obvezalo ostvariti određene ciljeve na temelju dobrovoljnog sporazuma ili je obuhvaćeno instrumentom nacionalne regulatorne politike
59. stupanj izgrađenosti – omjer između površine poda zgrade i površine zemljišta na određenom području
60. sustav gospodarenja energijom – skup međusobno povezanih i djelujućih elemenata plana u kojem su određeni cilj povećanja energetske učinkovitosti i strategija za njegovo ostvarivanje
61. ugovor o energetske učinku – ugovor između korisnika i pružatelja energetske usluga, verificiran i praćen tijekom cijelog svog trajanja, pri čemu se investicija u radove, opremu i usluge za provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti obuhvaćenih energetske uslugom otplaćuje prema ugovorenim stupnju poboljšanja energetske učinkovitosti ili drugim ugovorenim kriterijima, kao što su financijske uštede
62. učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje – sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja koji upotrebljava najmanje 50 % obnovljive energije, 50 % otpadne topline, 75 % topline dobivene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i topline
63. učinkovito grijanje i hlađenje – sustav grijanja i hlađenja koji, u odnosu na ishodišni scenarij koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava na troškovno učinkovit način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi sukladno Zakonu o tržištu toplinske energije i uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju
64. učinkovito individualno grijanje i hlađenje – sustav opskrbe za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje utrošak neobnovljive primarne

energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava ili zahtijeva jednak utrošak obnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju

65. ukupna korisna površina poda – površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta

66. upravitelj nekretnine – fizička ili pravna osoba koju su suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora

67. ušteda energije – količina uštede energije i/ili vode utvrđena mjerenjem i/ili procjenom potrošnje prije i poslije primjene jedne ili više mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, uz normalizaciju prema referentnim uvjetima

68. veliki grad – jedinice lokalne samouprave koje imaju više od 35.000 stanovnika u skladu sa zakonom kojim se uređuje područje lokalne i područne (regionalne) samouprave

69. velika poduzeća – trgovačka društva koja tijekom poslovne godine prosječno zapošljavaju najmanje 250 osoba i ispunjavaju još jedan od druga dva uvjeta za svrstavanje poduzeća u kategoriju veliko poduzeće u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika

70. zajamčena ušteda – vrijednost uštede energije i/ili vode koju jamči pružatelj energetske usluge, a ostvaruje se na način da mjere utvrđene ugovorom o energetske učinku u referentnim uvjetima dovode do provjerljivih ušteda energije i/ili vode koje se mogu utvrditi mjerenjem ili procjenom

71. visokoučinkovita kogeneracija – kogeneracija koja udovoljava kriterijima utvrđenim Pravilnikom o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije

72. vrijednost zajamčene uštede – novčana vrijednost uštede energije i/ili vode utvrđena ugovorom o energetske učinku

73. životni ciklus – označava posljedične i međusobno povezane faze proizvoda povezanog s energijom od uporabe sirovine za proizvodnju proizvoda do konačnog odlaganja proizvoda nakon prestanka korištenja.

II. OVLASTI NADLEŽNIH TIJELA

Ministarstvo

Članak 5. (NN [116/18](#))

U pripremi i provođenju politike energetske učinkovitosti Ministarstvo:

1. izrađuje Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Nacionalni akcijski plan), zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i ministarstvom nadležnim za poslove zaštite okoliša
2. ocjenjuje učinak provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, a posebno Nacionalnog akcijskog plana
3. izrađuje izvješće o provedbi Nacionalnog akcijskog plana, zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i Nacionalnim koordinacijskim tijelom
4. provodi politiku Vlade Republike Hrvatske u području energetske učinkovitosti
5. osigurava uključivanje zahtjeva energetske učinkovitosti u druge sektorske politike
6. izvješćuje Europsku komisiju o provedbi Nacionalnog akcijskog plana
7. ostvaruje međunarodnu suradnju Republike Hrvatske u području energetske učinkovitosti
8. sudjeluje u radu tijela Europske komisije u području energetike i energetske učinkovitosti

9. priprema izvješća o primjeni smjernica Europske unije u području energetske učinkovitosti u pravni sustav Republike Hrvatske

10. obavlja poslove Nacionalnog koordinacijskog tijela za energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Nacionalno koordinacijsko tijelo).

Fond

Članak 6.

(1) Fond obavlja djelatnosti u području poticanja racionalnog gospodarenja energijom i energetske učinkovitosti utvrđene Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

(2) U okviru djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka Fond osigurava sufinanciranje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih Nacionalnim akcijskim planom i drugim planovima sukladno odredbama ovoga Zakona.

(3) Fond je dužan dostaviti Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za poslove graditeljstva program rada i financijski plan za područje energetske učinkovitosti sukladno odredbama Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost najkasnije do kraja veljače za tekuću godinu.

(4) Fond je dužan dostaviti Nacionalnom koordinacijskom tijelu program rada za područje energetske učinkovitosti uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, a najkasnije do kraja veljače za tekuću godinu.

Nacionalno koordinacijsko tijelo za energetske učinkovitost

Članak 7. (NN [116/18](#))

(1) Nacionalno koordinacijsko tijelo provodi politiku energetske učinkovitosti utvrđenu odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.

(2) Nacionalno koordinacijsko tijelo ustrojava se kao zasebna unutarnja ustrojstvena jedinica Ministarstva.

(3) U provođenju politike energetske učinkovitosti Nacionalno koordinacijsko tijelo nadležno je za:

1. osiguravanje sustavnog planiranja za poboljšanje energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj

2. davanja suglasnosti na planove iz članka 11. i 12. ovoga Zakona

3. vođenje sustava za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije i provođenje postupka verifikacije ušteda energije sukladno odredbama pravilnika iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona

4. praćenje provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje uključuju neovisnu provjeru statistički značajnog udjela mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti utvrđenih pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

5. objavljivanje na svojim mrežnim stranicama i redovito ažuriranje informacija o:

– dostupnim ugovorima o energetske uslugama i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore kako bi se zajamčile uštede energije i prava krajnjih kupaca

– financijskim instrumentima, poticajima, financijskim potporama i zajmovima kojima se podupiru projekti u vezi s uslugama energetske učinkovitosti

– popisu dostupnih pružatelja energetske usluga

– provedbi Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti i provedbi Akcijskog plana energetske učinkovitosti, uključujući i primjere najbolje prakse

– načinu i sredstvima za uključivanje krajnjih kupaca tijekom uvođenja naprednih mjernih uređaja putem priopćenja o troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije te informacijama o mjerama za povećanje energetske učinkovitosti

6. provođenje drugih aktivnosti određenih odredbama ovoga Zakona.

Članak 7.a (NN [116/18](#))

(1) APN provodi politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom u zgradama u vlasništvu javnog sektora ili koje koristi javni sektor, zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva provodi program energetske obnove zgrada javnog sektora i obavlja druge poslove i aktivnosti sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) APN do 1. ožujka tekuće godine izvještava Nacionalno koordinacijsko tijelo o svim relevantnim podacima upisanim u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) u protekloj godini.

III. PLANOVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Nacionalni akcijski plan

Članak 8. (NN 115/18)

(1) Nacionalni akcijski plan planski je dokument koji se donosi za trogodišnje razdoblje, najkasnije do 1. travnja godine donošenja, a kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti.

(2) Nacionalni akcijski plan mora sadržavati:

1. prikaz i ocjenu stanja te potrebe u potrošnji energije
2. dugoročne ciljeve, uključujući nacionalni okvirni cilj ušteda energije, mjere i pokazatelje za poboljšanje energetske učinkovitosti
3. nositelje aktivnosti i rokove provedbe
4. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu sa Strategijom energetskog razvitka i drugim strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske
5. plan za povećanje broja zgrada gotovo nulte energije
6. mjere za osiguranje godišnje obnove 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada koje su u vlasništvu i uporabi središnje vlasti kako bi se ispunili barem minimalni zahtjevi energetskih svojstava, odnosno minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za zgrade odnosno građevinske cjeline sukladno tehničkom propisu kojim se uređuje područje racionalne uporabe energije i toplinske zaštite u zgradama
7. izračun planiranih ušteda energije u skladu s pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
8. izvore financiranja plana.

(3) Nacionalni akcijski plan izrađuje Ministarstvo, zajedno s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i Nacionalnim koordinacijskim tijelom, a donosi ga Vlada Republike Hrvatske do 1. travnja svake tri godine.

Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti

Članak 9. (NN 115/18)

(1) Godišnje izvješće o napretku postignutom u ostvarenju nacionalnih ciljeva energetske učinkovitosti izrađuje Ministarstvo, zajedno s ministarstvom nadležnim za graditeljstvo, ministarstvom nadležnim za zaštitu okoliša i Nacionalnim koordinacijskim tijelom, a usvaja ga Vlada Republike Hrvatske do 1. travnja tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji i sadrži:

1. prikaz mjera koje su provedene prethodne godine i koje pridonose ostvarivanju ukupnih nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti

2. ukupnu površinu poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti koje su bile obnovljene u prethodnoj godini ili procijenjene uštede energije u zgradama u vlasništvu i uporabi središnje vlasti ostvarene energetsom obnovom ili primjenom drugih mjera
3. analizu ostvarenja ciljeva u prethodnoj godini, uključujući nacionalni okvirni cilj ušteda energije i kumulativni cilj novih ušteda u krajnjoj potrošnji.

Dugoročna strategija za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda zgrada Republike Hrvatske

Članak 10.

(1) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva, zaključkom donosi dugoročnu strategiju za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda zgrada Republike Hrvatske do 2050. godine.

(2) Strategija iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

1. pregled nacionalnog fonda zgrada
2. utvrđivanje troškovno učinkovitog pristupa obnovama zgrada, ovisno o vrsti zgrade i klimatskoj zoni
3. politike i mjere za poticanje troškovno učinkovitih velikih radova obnove zgrada, uključujući postupne velike radove obnove zgrada
4. dugoročne smjernice o ulaganjima za sve fizičke i pravne osobe, građevinsku industriju te financijske institucije
5. procjenu očekivane uštede energije i širih koristi.

(3) Strategija iz stavka 1. ovoga članka ažurira se prvi put 30. travnja 2017. i dalje svake tri godine te dostavlja Europskoj komisiji zajedno s Nacionalnim akcijskim planom.

Akcijski plan energetske učinkovitosti

Članak 11.

(1) Akcijski plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Akcijski plan) donose jedinice područne (regionalne) samouprave i veliki gradovi, a mogu ga donijeti i druge jedinice lokalne samouprave.

(2) Akcijski plan je planski dokument koji se donosi za trogodišnje razdoblje u skladu s Nacionalnim akcijskim planom, a kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti u jedinici područne (regionalne) samouprave, odnosno na području velikog grada.

(3) Akcijski plan mora sadržavati:

1. prikaz i ocjenu stanja te potrebe u neposrednoj potrošnji energije
2. dugoročne ciljeve, uključujući okvirni cilj ušteda energije, mjere i pokazatelje za poboljšanje energetske učinkovitosti
3. nositelje aktivnosti i rokove provedbe
4. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu sa Strategijom energetskog razvitka i drugim strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske
5. izračun planiranih ušteda energije u skladu s pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije
6. način praćenja izvršenja plana i izvještavanja
7. način financiranja plana.

(4) Akcijski plan donosi predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada, uz prethodnu suglasnost Nacionalnog koordinacijskog tijela.

(5) Ako jedinice lokalne samouprave odluče donijeti Akcijski plan dužne su na odgovarajući način primijeniti odredbe stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka, odnosno odredbe članka 12. ovoga Zakona.

Godišnji plan energetske učinkovitosti

Članak 12.

(1) Godišnji plan energetske učinkovitosti (u daljnjem tekstu: Godišnji plan) dužno je, uz prethodnu suglasnost Nacionalnog koordinacijskog tijela, donijeti izvršno tijelo područne (regionalne) samouprave, odnosno izvršno tijelo velikoga grada.

(2) Godišnji plan je planski dokument koji se donosi do kraja tekuće godine za narednu godinu, a kojim se utvrđuje provedba politike za poboljšanje energetske učinkovitosti na području jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikoga grada u skladu s Nacionalnim akcijskim planom i Akcijskim planom.

(3) Godišnji plan mora sadržavati:

1. analizu ostvarenja ciljeva određenih Akcijskim planom, uključujući okvirni cilj ušteda energije na području jedinice područne (regionalne) samouprave, odnosno velikog grada
2. nositelje aktivnosti i rokove provedbe
3. mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u skladu sa Strategijom energetskog razvitka i drugim strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske
4. izračun planiranih ušteda energije u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona
5. način praćenja izvršenja plana
6. način financiranja plana.

IV. OBVEZE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Sustav obveza energetske uštede

Članak 13. (NN [116/18](#), [25/20](#))

(1) Radi poticanja novih ušteda energije u krajnjoj potrošnji mimo mjera politike za ostvarivanje uštede energije sufinanciranjem prema Nacionalnom akcijskom planu (u daljnjem tekstu: alternativne mjere) subjektima određenim ovim Zakonom određuje se obveza uštede energije kroz sustav obveza energetske uštede (u daljnjem tekstu: sustav obveza).

(2) Udio ušteda kroz sustav obveza određen je kao dio nacionalnog cilja iz Nacionalnog akcijskog plana i jednak je razlici nacionalnog cilja i dijela cilja koji se planira postići alternativnim mjerama.

(3) Stranke obveznice sustava obveza su u:

- 2019. godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u 2017. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 300 GWh energije
- 2020. godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u 2018. godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 100 GWh energije
- u 2021. i svakoj narednoj godini opskrbljivači energije i sve njihove povezane osobe koje su opskrbljivači energije, ako su u prethodnoj godini krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima isporučili ukupno više od 50 GWh energije.

(4) Strankama obveznicama sustava obveza iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo po službenoj dužnosti do 30. lipnja tekuće godine rješenjem određuje obvezu uštede u idućoj kalendarskoj godini u kWh, temeljem

podatka o energiji koju je stranka obveznica isporučila krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima u prethodnoj godini (u daljnjem tekstu: obveza).

(5) Ministarstvo rješenjem iz stavka 4. ovoga članka stranki obveznici određuje početnu osnovicu obveze u visini od 1,5 % njihove godišnje prodaje energije krajnjim kupcima u prethodnoj godini.

(6) Ministarstvo u rješenju iz stavka 4. ovoga članka početnu osnovicu iz stavka 5. ovoga članka za izračun obveze umanjuje za:

- udio cilja koji se ostvaruje alternativnim mjerama u razmatranoj godini, počevši od 2017. godine
- dio biogoriva koji su subjekti (koji su i stranke obveznice) koji stavljaju na tržište dizelsko gorivo ili motorni benzin za pogon motornih vozila u određenom postotku imali obvezu staviti sukladno posebnom propisu kojim se uređuje korištenje biogoriva za prijevoz
- dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio kupcu koji je proizvođač, distributer ili opskrbljivač toplinske energije
- dio energije koju je opskrbljivač energije isporučio industriji koja je obveznik temeljem uredbe kojom se propisuje način trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

(7) Umanjenja temeljem stavka 6. podstavaka 2., 3. i 4. ovoga članka obračunavaju se na početnu osnovicu za sve povezane osobe stranke obveznice i ne mogu prijeći 25 % godišnje prodaje energije krajnjim kupcima ili isporuka do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima stranke obveznice.

(8) Ministarstvo u rješenju iz stavka 4. ovoga članka umanjuje obvezu izračunanu na osnovici sukladno stavcima 6. i 7. ovoga članka za uštedu energije koju je stranka obveznica ostvarila preko visine obveze ostvarene u prošlim godinama, ako stranka obveznica nije u izvješću iz stavka 12. ovoga članka postavila zahtjev da se takva ušteda ili njihov dio obračuna u neku od idućih godina trenutnog ili prvog narednog razdoblja kumuliranja.

(9) Za neostvarene uštede stranke obveznice koje ne prelaze 10 % ukupne obveze u prošloj godini Ministarstvo će u rješenju iz stavka 4. ovoga članka obvezu stranke obveznice u idućoj godini uvećati za neostvarene uštede stranke obveznice iz prošle godine.

(10) Stranke obveznice dužne su obvezu ostvariti:

- ulaganjem u poboljšanje energetske učinkovitosti i poticanjem energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji, i to na način da se ta ulaganja ostvare kao nove uštede energije u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona, ne isključujući ulaganja u opremu za proizvodnju električne energije i samoopskrbu energijom, male i mikrokogeneracije, napredna brojila za očitavanje potrošnje energije kod krajnjih kupaca, odnosno kupaca energije i sva druga ulaganja i poticanja za koje stranka obveznica dokaže novu uštedu ili
- kupnjom utvrđenih ušteda energije ili
- uplatom u skladu sa stavkom 14. ovoga članka.

(11) Stranke obveznice dužne su obvezu ostvariti:

- ulaganjem i poticanjem energetske učinkovitosti koja dovode do većeg učinka nego što bi to imala mjera učinjena na razini koju nalažu propisi i tehnički standardi
- ulaganjem i poticanjem mjera ili aktivnosti u dijelu u kojem, u trenutku kada se ulaganje ugovara ili započinje izvoditi, nisu već obuhvaćene alternativnim mjerama, a radi izbjegavanja dvostrukog obračuna ušteda.

(12) Stranke obveznice dužne su od 2020. godine Ministarstvu jednom godišnje do 1. travnja tekuće godine za prošlu godinu dostaviti izvješće o ostvarenim uštedama, krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji, kao zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima (i utvrditi bitne promjene u odnosu na prethodno dostavljene

informacije) i trenutačne informacije o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca.

(13) U prvom izvješću o ostvarenim uštedama stranka obveznica dužna je prijaviti sve ostvarene nove uštede koje su rezultat mjera koje je stranka obveznica poduzela nakon 1. siječnja 2014., uključujući ulaganje u i poticanje putem alternativnih mjera, isključivo u iznosu koji je proporcionalan ulaganju njezinih vlastitih sredstava, i to kao ostvarenje obveze u protekloj kalendarskoj godini, a stranka obveznica može postaviti zahtjev da se takva ušteda ili njihov dio obračuna u neku od idućih godina trenutnog ili prvog narednog razdoblja kumuliranja.

(14) Za neostvoreni dio obveze iz prethodne godine koji prelazi 10 % obveze Ministarstvo će po službenoj dužnosti, rješenjem koje donosi do 31. svibnja tekuće godine, na temelju troškova ulaganja Fonda u alternativne mjere u kalendarskoj godini koja je prethodila godini u kojoj je obveza određena, odrediti iznos koji je stranka obveznica na ime neostvarene uštede dužna jednokratno uplatiti Fondu s rokom uplate od 30 dana od dana dostave rješenja stranki.

(15) Iznos iz stavka 14. ovoga članka određuje se na način da se neostvoreni dio obveze iz prethodne godine koja prelazi 10 % u kWh pomnoži s polovicom iznosa ulaganja Fonda u alternativne mjere u kalendarskoj godini koja je prethodila godini u kojoj je obveza određena, izraženog u kn/kWh.

(16) Stranka obveznica može podnijeti zahtjev Fondu za plaćanje utvrđenog iznosa iz stavka 14. ovoga članka u ratama u razdoblju ne dužem od jedne godine.

(17) Fond je dužan javno objaviti troškove ulaganja u alternativne mjere po uštedenom kWh energije u prethodnoj kalendarskoj godini do 15. lipnja tekuće godine.

(18) U ostvarenju obveze stranke obveznice se potiče povećavati energetske učinkovitosti prioritarno u kućanstvima koja su pogođena energetske siromaštvom ili u socijalnim prostorima za stanovanje.

(19) Protiv rješenja iz stavaka 4. i 14. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(20) Ministar pravilnikom određuje udio nacionalnog okvirnog cilja koji će se ostvariti kroz alternativne mjere i kroz sustav obveza, načine i razdoblja izvještavanja te pobliže rokove u kojima su stranke obveznice dužne podnositi izvješća, metode za izračun ušteda energije koje uključuju i predviđene uštede na temelju rezultata prethodnih energetske poboljšanja u sličnim postrojenjima, mjerenja, procjene i utvrđivanje na temelju istraživanja kojima se utvrđuje učinak na ponašanje potrošača, opseg obuhvata pojma i obveze povezanih osoba i način raspodjele obveza među njima, trajanje razdoblja kumuliranja, posljedicu uračunavanja na zahtjev stranke obveznice ranije neobračunate obveze u koju od prethodnih ili budućih godina, način na koji će se nadoknaditi ušteda neostvarena na ime ukupne količine energije koju su u prethodnoj godini krajnjim kupcima isporučili opskrbljivači energije koji skupno sa svim povezanim osobama nisu premašili 50 GWh ili ušteda neostvarena davanjem prioritarnog statusa ostvarenja uštede povećanjem energetske učinkovitosti u kućanstvima koja su pogođena energetske siromaštvom ili u socijalnim prostorima za stanovanje, načine poticanja povećanja energetske učinkovitosti prioritarno u kućanstvima koja su pogođena energetske siromaštvom ili u socijalnim prostorima za stanovanje, trgovanje utvrđenim uštedama energije, uvjete pod kojima se ulaganje iz stavka 11. ovoga članka mora ostvariti da bi se smatralo da mjera ima veći učinak mjera učinjena na razini koju nalažu propisi i tehnički standardi, način izvještavanja ili planiranja stranaka obveznica na godišnjoj razini o ostvarenim uštedama energije u krajnjoj potrošnji i informacije o krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji koje su stranke obveznice dužne dostavljati Ministarstvu, namjenu sredstava uplaćenih po stavku 14. ovoga članka i uvjete plaćanja u ratama i kriterije za ostvarivanje prava iz stavka 16. ovoga članka.

18. Pravilnik o sustavu obveze energetske učinkovitosti

Dužnosti opskrbljivača energije

Članak 14. (NN [116/18](#))

(1) Opskrbljivač energije dužan je bez naknade na zahtjev krajnjeg kupca s kojim ima sklopljen pisani ugovor, a najmanje jednom godišnje u ugovoru, prilikom izmjene ugovora, u računu koji krajnji kupac prima ili na mrežnim stranicama namijenjenim pojedinačnom krajnjem kupcu dostaviti informacije o obračunu energije te prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca za obračunska mjerna mjesta koja su predmet ugovornog odnosa, koje obuhvaćaju usporedbu s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije krajnjih kupaca opskrbljivača.

(2) Opskrbljivač iz stavka 1. ovoga članka dužan je podatke o mjerenju i potrošnji energije i vode u javnom sektoru upisivati jednom mjesečno u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE).

(3) Regulatorno tijelo za energetiku provodi nadzor nad obvezama opskrbljivača energije iz stavka 1. ovoga članka.

Dužnosti distributera energije

Članak 15. (NN [116/18](#))

(1) Distributeri energije dužni su podatke o mjerenju i potrošnji energije u javnom sektoru upisivati jednom mjesečno u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) za obračunska mjerna mjesta koja su predmet ugovornog odnosa s tijelima ili osobama javnog sektora.

(2) Distributeri energije osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima energije i tople vode u kućanstvima budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca.

(3) Pojedinačna brojila iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se po konkurentnim cijenama prilikom:

1. zamjene postojećeg brojila, osima ako je to tehnički neizvedivo ili troškovno neučinkovito u odnosu na dugoročno procijenjenu potencijalnu uštedu

2. postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvrgnuta rekonstrukciji.

(4) Regulatorno tijelo za energetiku provodi nadzor nad obvezama distributera energije iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

Dužnosti regulatornog tijela za energetiku

Članak 16.

(1) Regulatorno tijelo za energetiku dužno je pri provedbi regulatornih zadataka sukladno odredbama zakona kojim se uređuje tržište električne energije i tržište plina, voditi računa o energetske učinkovitosti u vezi sa svojim odlukama o radu infrastrukture za plin i električnu energiju.

(2) Regulatorno tijelo za energetiku dužno je osigurati pri donošenju tarifne metodologije za energetske djelatnosti distribucije i prijenosa, odnosno transporta energije (u daljnjem tekstu: mrežne tarife) i propisa sukladno zakonu kojim se uređuje tržište električne energije, te uzeti u obzir troškove i koristi svake mjere, osigurati poticaje za mrežne operatore da korisnicima mreže stave na raspolaganje usluge sustava i time im omogućiti provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti u kontekstu daljnjeg uvođenja pametnih mreža. Takve usluge sustava može odrediti operator sustava i one ne smiju imati negativan učinak na sigurnost sustava.

(3) Regulatorno tijelo za energetiku u području električne energije dužno je osigurati usklađenost propisa o mreži i mrežnih tarifa sa sljedećim kriterijima, ali i uzimajući u obzir smjernice i kodekse utvrđene na temelju Uredbe (EZ) br. 714/2009:

1. da mrežne tarife odražavaju uštede troškova u mrežama ostvarene na strani potražnje, da mjerama odgovora na potražnju i distribuiranu proizvodnju energije, uključujući uštede od smanjenja troškova isporuke ili ulaganja u mrežu te optimalnijeg rada mreže

2. da se regulacijom mreže i mrežnim tarifama mrežni operatori ili poduzeća za maloprodaju energije ne sprečavaju da na raspolaganje stave usluge sustava za mjere odgovora na potražnju, upravljanje potražnjom i distribuiranu proizvodnju energije na organiziranim tržištima električne energije, uključujući izvanburzovna tržišta i burze električne energije za trgovanje električnom energijom, kapacitete, usluge uravnoteženja i pomoćne usluge u svim vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i tržišta za isti dan, a posebno:

- preusmjeravanje opterećenja krajnjih kupaca iz vremena vršnog opterećenja u vrijeme izvan vršnog opterećenja uzimajući u obzir raspoloživost obnovljive energije, energije iz kogeneracije i distribuirane proizvodnje energije
- uštede energije na temelju odgovora energetske agregatora na potražnju distribuiranih potrošača
- smanjenje potražnje putem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje provode pružatelji energetske usluga
- priključivanje i dispečiranje izvora proizvodnje energije na donjim naponskim razinama
- priključivanje izvora proizvodnje energije koji su bliže mjestu potrošnje i
- skladištenje energije

3. da se mrežnim ili maloprodajnim tarifama može poduprijeti dinamično određivanje cijena za mjere odgovora na potražnju krajnjih kupaca, kao što su:

1. tarife s obzirom na vrijeme uporabe
2. određivanje cijena u vrijeme kritičnog opterećenja
3. određivanje cijena u realnom vremenu i
4. popusti u vrijeme vršnog opterećenja.

(4) Regulatorno tijelo za energetiku dužno je do 30. lipnja 2015.:

1. osigurati provedbu procjene potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za plin i električnu energiju, posebno u vezi s prijenosom, odnosno transportom, distribucijom, upravljanjem opterećenjem, interoperabilnošću te priključivanjem na postrojenja za proizvodnju energije, uključujući mogućnosti pristupa za mikrogeneratore energije
2. utvrditi konkretne mjere i ulaganja za uvođenje troškovno učinkovitih poboljšanja energetske učinkovitosti u mrežnu infrastrukturu, uključujući rokove njihova uvođenja.

(5) Regulatorno tijelo za energetiku dužno je osigurati ukidanje onih poticaja u mrežnim tarifama koji su štetni za cjelokupnu učinkovitost, uključujući energetske učinkovitost, proizvodnje, prijenosa/transporta i distribucije energije te opskrbe njome ili onih koji mogu onemogućiti sudjelovanje u odgovoru na potražnju na tržištima uravnoteženja ili prilikom nabave pomoćnih usluga.

(6) Osim obveze iz stavka 5. ovoga članka, regulatorno tijelo za energetiku dužno je osigurati da se mrežnim operatorima pružaju poticaji za poboljšanje učinkovitosti u planiranju i radu infrastrukture, te da tarife dobavljačima omogućuju poboljšanje sudjelovanja potrošača u učinkovitosti sustava, uključujući odgovor na potražnju, ovisno o okolnostima.

(7) Regulatorno tijelo za energetiku potiče izvore na strani potražnje, kao što je odgovor na potražnju, na način da osim u nabavi sudjeluju i na veleprodajnim i maloprodajnim tržištima.

Dužnosti operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora tržišta energije

Članak 17. (NN [116/18](#))

(1) Operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava, uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem kontinuiteta opskrbe toplinskom energijom, u okviru odgovornosti za dispečiranje

proizvodnih postrojenja na svojem području osiguravaju da, podložno zahtjevima koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnost mreže temeljenima na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima:

- jamče prienos i distribuciju električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije
- prioritetni ili zajamčen pristup mreži za električnu energiju iz visokoučinkovite kogeneracije
- pri dispečiranju postrojenja za proizvodnju električne energije osiguravaju prioritetno odašiljanje električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije u mjeri u kojoj to dozvoljava siguran rad nacionalnog elektroenergetskog sustava.

(2) Operator prienosnog sustava, u suradnji s operatorom distribucijskog sustava donosi jasna i detaljna pravila koja se odnose na rangiranje različitih prioriteta pristupa i odašiljanja dodijeljenih u njihovim elektroenergetskim sustavima, a koja se objavljuju na njihovim mrežnim stranicama. Pri osiguravanju prioritetnog pristupa ili odašiljanja za visokoučinkovitu kogeneraciju, može se odrediti rangiranje između i unutar različitih vrsta obnovljive energije i visokoučinkovite kogeneracije, odnosno osigurava se da prioritetni pristup ili odašiljanje za energiju iz različitih obnovljivih izvora energije nisu ometani.

(3) Osim obveza utvrđenih u stavku 1. ovoga članka, operator prienosnog sustava i operator distribucijskog sustava dužni su ispuniti sljedeće zahtjeve:

1. utvrditi i objaviti standardna pravila u vezi s pokrivanjem i podjelom troškova tehničke prilagodbe, kao što su priključci na mrežu i jačanje mreže, poboljšanjem rada mreže i nediskriminirajućom primjenom kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije

2. svakom novom proizvođaču električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije koji se želi priključiti na sustav pružiti sveobuhvatne i potrebne informacije, uključujući:

- sveobuhvatnu i detaljnu procjenu troškova povezanih s priključenjem na mrežu
- razuman i točan vremenski raspored za zaprimanje i obradu zahtjeva za priključenje na mrežu
- razuman okvirni vremenski raspored za svaki predloženi priključak na mrežu, s tim da cjelokupni proces priključivanja na mrežu ne bi trebao trajati dulje od 24 mjeseca, vodeći računa o razumnoj praktičnosti i nediskriminaciji.

3. osigurati standardizirane i pojednostavnjene postupke za priključivanje distribuiranih proizvođača energije iz visokoučinkovite kogeneracije kako bi olakšali njihovo priključivanje na mrežu.

(4) Standardna pravila iz stavka 3. točke 1. ovoga članka temelje se na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima, a posebno se uzimaju u obzir svi troškovi i koristi povezani s priključivanjem navedenih proizvođača na mrežu. U pravilima mogu biti predviđene različite vrste priključaka.

(5) Operator tržišta energije, s obzirom na zahtjeve koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnosti mreže, poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava mogućnost ponude usluge uravnoteženja i druge operativne usluge na razini operatora prienosnog sustava ili operatora distribucijskog sustava, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo s obzirom na način rada visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja.

(6) Operator prienosnog sustava i operator distribucijskog sustava u slučaju iz stavka 5. ovoga članka dužni su osigurati da su takve usluge uključene u proces nadmetanja za usluge koji mora biti transparentan, nediskriminirajući i podložan kontroli.

(7) Operator prienosnog sustava i operator distribucijskog sustava s obzirom na tehnička ograničenja svojstvena upravljanju mrežama, dužni su osigurati da pri ispunjavanju zahtjeva za usluge uravnoteženja i pomoćne usluge postupaju prema pružateljima odgovora na potražnju, uključujući agregatore, na nediskriminirajući način i u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima.

(8) Regulatorno tijelo za energetiku može tražiti od operatora prienosnog sustava i operatora distribucijskog sustava da, uzimajući u obzir tehnička ograničenja svojstvena upravljanju mrežama, potiču

pristup i sudjelovanje u odgovoru na potražnju na način da u suradnji s pružateljima usluge potražnje i potrošačima definiraju tehničke načine sudjelovanja na tržištu uravnoteženja, rezervi i drugih usluga sustava u skladu s tehničkim zahtjevima tih tržišta i mogućnostima odgovora na potražnju. Takve specifikacije uključuju sudjelovanje agregatora.

Mjerenje i informacije o obračunu

Članak 18. (NN [116/18](#))

(1) Kako bi se krajnjim kupcima omogućila regulacija vlastite potrošnje energije, obračun se treba provoditi na temelju stvarne potrošnje najmanje jednom godišnje. Informacije o obračunu moraju se dostaviti krajnjem kupcu dva puta godišnje, odnosno na zahtjev krajnjeg kupca moraju se dostaviti ili slati u elektroničkom obliku najmanje svaka tri mjeseca.

(2) Distributeri, odnosno opskrbljivači energije i/ili vode dužni su prema potrebi u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrdama izdanima krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje staviti sljedeće informacije:

1. o trenutnim stvarnim cijenama i stvarnoj potrošnji energije
2. usporedbu sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, po mogućnosti u grafičkom obliku
3. kontaktne informacije organizacija krajnjih kupaca, energetske agencije ili sličnih tijela, uključujući adrese mrežnih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju.

(3) Opskrbljivači, distributeri energije i operator distribucijskog sustava dužni su u ugovorima, prilikom izmjene ugovora, u računima koje kupci primaju ili na mrežnim stranicama namijenjenima pojedinačnim kupcima obavještavati svoje kupce na jasan i razumljiv način o kontaktnim informacijama neovisnih centara za savjetovanje potrošača, energetske agencije ili sličnih institucija, uključujući adrese njihovih mrežnih stranica, gdje se mogu dobiti savjeti o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, referentnim profilima za potrošnju energije i tehničkim specifikacijama za uređaje koji koriste energiju, pri čemu ti savjeti mogu dovesti do smanjenja potrošnje energije navedenih uređaja.

(4) Regulatorno tijelo za energetiku u izradi analize troška i dobiti za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce sukladno Zakonu o energiji, uzima u obzir:

1. da sustavi mjerenja krajnjim kupcima pružaju informacije o stvarnom vremenu uporabe i da su ciljevi energetske učinkovitosti i koristi za krajnje kupce potpuno uzeti u obzir prilikom uspostavljanja minimalnih funkcionalnosti brojila i određivanja obveza sudionika na tržištu
2. sigurnost pametnih brojila i podatkovnih komunikacija te privatnost krajnjih kupaca u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka
3. da se na zahtjev krajnjeg kupca električne energije osigura brojilo koje može mjeriti odnosno uzimati u obzir električnu energiju isporučenu u elektroenergetsku mrežu iz vlastite proizvodnje unutar instalacija krajnjeg kupca
4. da na zahtjev krajnjih kupaca podaci o mjerenju predaje i preuzimanja električne energije budu dostupni krajnjim kupcima ili trećoj osobi koja djeluje u ime krajnjeg kupca u lako razumljivom obliku koji se može koristiti za usporedbu ponuda pod jednakim uvjetima
5. da se u trenutku postavljanja pametnih brojila kupcima pruže odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s njihovim punim potencijalom u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenjem potrošnje energije.

(5) Ako krajnji kupci nemaju napredne mjerne uređaje, distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i opskrbljivači energije osiguravaju da su informacije o obračunu točne i temeljene na stvarnoj potrošnji, ako je to tehnički izvedivo i gospodarski opravdano.

(6) Naprednim mjernim uređajima postavljenima u skladu sa stavkom 4. ovoga članka osiguravaju se točne informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje, odnosno osigurava se da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere.

(7) Dodatne informacije iz stavka 6. ovoga članka uključuju:

1. kumulativne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće. Podaci odgovaraju razdobljima za koja su na raspolaganju informacije o redovitom obračunu

2. detaljne podatke u skladu s vremenom uporabe za bilo koji dan, tjedan, mjesec i godinu. Navedeni se podaci stavljaju na raspolaganje krajnjem kupcu putem interneta ili sučelja brojila za razdoblje od najmanje prethodna 24 mjeseca ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće.

(8) Neovisno o tome jesu li postavljena pametna brojila ili nisu, opskrbljivači energije koji imaju dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe električne energije, opskrbe plinom i opskrbe toplinskom energijom dužni su osigurati:

1. da na zahtjev krajnjih kupaca, u mjeri u kojoj su dostupne informacije o obračunu i prethodne potrošnje krajnjih kupaca, budu stavljene na raspolaganje opskrbljivaču energije kojeg odredi krajnji kupac

2. da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku te da na zahtjev dobiju jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji

3. da su uz račun dostupne i odgovarajuće informacije kako bi krajnji kupci dobili detaljno izvješće o trenutačnim troškovima energije

4. da na zahtjev krajnjeg kupca odrede da se informacije sadržane u takvim računima ne smatraju zahtjevom za plaćanje

5. da se informacije o troškovima energije i procjene troškova energije potrošačima daju na zahtjev, pravodobno i u lako razumljivom obliku, čime se potrošačima omogućuje usporedba ponuda pod jednakim uvjetima.

Dužnosti velikih poduzeća

Članak 19. (NN [116/18](#))

(1) Velika poduzeća dužna su izraditi neovisan energetske pregled za velika poduzeća svake četiri godine. Način provođenja energetskeg pregleda za velika poduzeća, uvjete izdavanja i ukidanja ovlaštenja za energetske preglede za velika poduzeća te druga pitanja vezana uz ovlaštenje za energetske preglede za velika poduzeća, kao i sadržaj i način vođenja registra propisuje pravilnikom ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove graditeljstva.

(2) Velika poduzeća dužna su čuvati izvješće o provedenom energetskeg pregledu za velika poduzeća najmanje deset godina.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, velika poduzeća koja uvedu sustav upravljanja energijom ili okolišem, koji u sebi sadrži obvezu redovne provedbe energetskeg pregleda, na temelju certifikata izdanog od strane akreditiranog neovisnog tijela prema relevantnim europskim ili međunarodnim normama, nisu dužna izraditi energetskeg pregled.

(4) Energetskeg pregled za velika poduzeća provodi fizička ili pravna osoba koja za to ima ovlaštenje (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba).

(5) Ovlaštenje iz stavka 4. ovoga članka daje Ministarstvo rješenjem, na rok od sedam godina.

(6) Podnositelj zahtjeva za davanje ovlaštenja iz stavka 4. ovoga članka dužan je priložiti dokaze o ispunjavanju svih uvjeta za davanje tog ovlaštenja propisanih pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka i rješenja o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva za davanje ovlaštenja iz tog stavka te rješenja o obustavi postupka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Ministarstvo ukida rješenjem ovlaštenje za energetske preglede za velika poduzeća osobi koja:

1. ne ispunjava propisane uvjete prema kojima je dobila ovlaštenje
2. ne obavlja poslove za koje je ovlaštena stručno, u skladu s pravilima struke i važećim propisima ili
3. obavlja poslove za koje nije ovlaštena.

(9) Protiv rješenja iz stavka 8. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(10) Ministarstvo vodi registar:

- ovlaštenih osoba za energetske preglede za velika poduzeća i
- izdanih izvješća o provedenim energetske pregledima za velika poduzeća.

(11) Registar je javan. Ministarstvo može podatke iz registra učiniti javno dostupnim na mrežnim stranicama ili na drugi prikladan način.

15. Pravilnik o energetske pregledu za velika poduzeća

Javna rasvjeta

Članak 20. (NN [116/18](#))

(1) Javni sektor dužan je:

1. održavati i rekonstruirati javnu rasvjetu na način da smanjuje potrošnju električne energije i ispunjava ostale uvjete propisane Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja i propisima koji iz njega proizlaze
2. provoditi energetske preglede javne rasvjete jednom u pet godina od dana dostave posljednjeg izvješća o energetske pregledu i u roku od 60 dana nakon svake obnove više od 10 % rasvjetnih tijela javne rasvjete te o tome izvijestiti Nacionalno koordinacijsko tijelo.

(2) Brisan.

Dužnosti javnog sektora

Članak 21. (NN [116/18](#))

(1) Javni sektor provodi obveze u okviru politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom sukladno smjernicama Europske unije o decentralizaciji lokalne i područne (regionalne) samouprave te potrebama i usvojenim planovima i programima energetske učinkovitosti i drugih akata kojima se uređuje provedba politike sustavnog gospodarenja energijom i vodom, kao i sukladno održivoj fiskalnoj politici i odgovornosti prema korištenju javnog novca.

(2) Javni sektor dužan je upravljati potrošnjom energije i vode na energetske učinkovit način, a u ispunjenju te obveze dužan je:

1. odlukom iz redova vlastitog osoblja ili ugovaranjem prema pravilima o nabavi usluga imenovati osobu odgovornu za energetske učinkovitost, za dio zgrade na korištenju i/ili u vlasništvu ili za zgradu ili za više zgrada skupno
2. redovito pratiti i najmanje jednom mjesečno unositi podatke o potrošnji energije i vode u zgradama ili dijelovima zgrada na korištenju i/ili u vlasništvu ili u kojima se energija plaća javnim sredstvima u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom i redovito ažurirati podatke o energetske svojstvima zgrada

3. analizirati periodički, a najmanje jednom godišnje, potrošnju energije u zgradama ili dijelovima zgrada na korištenju i/ili u vlasništvu ili u kojima se energija plaća javnim sredstvima, o čemu izvještava APN

4. na svim mjernim mjestima potrošnje energije i vode u zgradi, dijelu zgrade ili skupini zgrada čiji je ukupni godišnji trošak potrošnje energije i vode jednak ili veći od 700.000,00 kuna ugraditi sustav daljinskog očitavanja potrošnje i povezati ga s nacionalnim informacijskim sustavom za gospodarenje energijom (ISGE).

(3) Način upravljanja potrošnjom energije i vode, analiza potrošnje energije i vode te način izvještavanja propisuju se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poslove graditeljstva.

7. Pravilnik o sustavnom gospodarenju energijom u javnom sektoru

Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

Članak 22.

(1) Sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije računalni je sustav za prikupljanje, obradu i verifikaciju informacija o energetske učinkovitosti i ostvarenim uštedama energije, a vodi ga Nacionalno koordinacijsko tijelo u skladu s pravilnikom za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije koji donosi ministar.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka dužni su u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije unositi odgovorne osobe javnog sektora, pružatelji energetske usluge i davatelji subvencije.

(3) Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka određuje se metodologija koja obuhvaća način praćenja i izračun pokazatelja potrošnje energije na nacionalnoj i sektorskoj razini, način izračuna uštede energije koja je rezultat provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i uštede energije koja je rezultat primjene energetske usluga i postupak verifikacije ušteda energije, kao i metodologija za izradu Akcijskog plana, odnosno Godišnjeg plana.

19. Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije

Članak 23.

(1) Ministarstvo zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i Nacionalnim koordinacijskim tijelom razvija internetsku platformu za pružanje informacija o dostupnim kontaktima i mehanizmima za energetske učinkovitost i financijskim i pravnim okvirima i instrumentima te njihovo opsežno širenje svim relevantnim sudionicima na tržištu.

(2) Internetska platforma iz stavka 1. ovoga članka sadržava informacije o energetskim certifikatima i izvješćima o pregledu, njihovoj svrsi i ciljevima, troškovno učinkovitim načinima poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada.

(3) Ministarstvo zajedno s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva i ministarstvom nadležnim za poslove zaštite okoliša, Nacionalnim koordinacijskim tijelom i Fondom, uključujući lokalna i regionalna tijela, potiče odgovarajuće inicijative za informiranje, podizanje svijesti i osposobljavanje s ciljem obavješćivanja građana o koristima i praktičnim prednostima poduzimanja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.

(4) Fizičke i pravne osobe koje koriste obnovljive izvore energije i visoko učinkovitu kogeneraciju mogu koristiti poticajne mjere namijenjene za projekte energetske učinkovitosti.

Označivanje energetske učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom

Članak 24. (NN 116/18)

(1) Proizvodi povezani s energijom mogu biti stavljeni na tržište ili na raspolaganje na tržištu samo ako su sukladni zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa.

(2) Gospodarski subjekti u smislu Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa koji stavljaju na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvode povezane s energijom dužni su u odnosu na označivanje tih

proizvoda i pružanje standardiziranih informacija o proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima ispuniti obveze u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa.

V. ENERGETSKA USLUGA

Energetska usluga

Članak 25.

- (1) Energetska usluga je provedba projekta energetske učinkovitosti i ostalih povezanih aktivnosti temeljena na ugovoru o energetske učinku s jamstvom da u referentnim uvjetima vodi do provjerljivog i mjerljivog ili procjenjivog poboljšanja energetske učinkovitosti i/ili ušteda energije i vode.
- (2) Energetsku uslugu obavljaju pravne i/ili fizičke osobe na osnovi ugovora o energetske učinku, odnosno ugovora o energetske obnovi zgrada.

Ugovor o energetske učinku

Članak 26. (NN [116/18](#))

- (1) Ugovorom o energetske učinku pružatelj energetske usluge korisniku energetske usluge obvezuje se provesti ulaganja (radove ili usluge) u mjere energetske učinkovitosti kojima se postiže zajamčena ušteda energije i/ili ušteda vode i/ili ušteda pripadajućih troškova u odnosu na referentnu potrošnju energije i/ili pripadajućih troškova na način da rizik i koristi takvog ugovaranja preuzme pružatelj energetske usluge, a korisnik se pružatelju energetske usluge obvezuje za trajanja ugovora plaćati naknadu temeljenu na ugovorenoj novčanoj vrijednosti energetske ušteda koje su ostvarene i utvrđene.
- (2) Zajamčena ušteda energije utvrđuje se ili mjerenjem u skladu s pravilnikom iz članka 21. stavka 3. ovoga Zakona ili procjenom.
- (3) Kada se zajamčena ušteda energije utvrđuje mjerenjem, ugovor o energetske učinku uređuje izračun referentne potrošnje energije u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.
- (4) Kada se ušteda energije utvrđuje procjenom, vrijednost zajamčene uštede utvrđuje se glavnim projektom koji izrađuje osoba ovlaštena za projektiranje sukladno posebnom propisu.
- (5) Pružatelj energetske usluge može temeljem ugovora o energetske učinku ulagati u nepokretnu imovinu korisnika, u pokretnine ili činiti nematerijalna ulaganja, a može se, osim ulaganja, obvezati i na opskrbu korisnika energijom.
- (6) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu mogu obuhvaćati ulaganja u poboljšanje energetske svojstva zgrade, mjere poboljšanja ovojnice grijanog ili hlađenog dijela zgrade, a što uključuje i održavanje obnovljenih dijelova zgrade i opremu izrađenu za specifične potrebe korisnika, a pri kojem ulaganju dolazi do spajanja uloženog s nepokretnom imovinom na način da se ono ne može odvojiti ili bi odvajanjem ulaganje ili sama nepokretna imovina bili uništeni ili bi im se bitno umanjila vrijednost.
- (7) Ulaganja pružatelja energetske usluge u nepokretnu imovinu iz stavka 6. ovoga članka za čitavog trajanja ugovora o energetske učinku predstavljaju ulaganje pružatelja energetske usluge u tuđu imovinu.
- (8) Pružatelj energetske usluge kao vlasnik je dužan održavati i upravljati pokretninama kada su one ugovorom o energetske učinku namijenjene zadovoljavanju energetske potreba korisnika.
- (9) Korisnik je dužan pružatelju energetske usluge omogućiti pristup pokretninama iz stavka 8. ovoga članka.
- (10) Nematerijalna ulaganja pružatelja energetske usluge mogu obuhvaćati savjetodavne usluge, upravljanje, nadzor, nabavu ili ostale djelatnosti koje dovode do provjerljive uštede energije ili provjerljive financijske uštede za korisnika, a nastale promjenom ponašanja korisnika ili općenito poboljšanjem upravljanja potrošnjom energije na strani korisnika.

(11) Kada je ugovorena obveza pružatelja energetske usluge na opskrbu korisnika energijom, pružatelj energetske usluge takvu energiju proizvodi ili pribavlja o vlastitom riziku i trošku, a isporučuje ju korisniku u sklopu naknade za uslugu, bez posebne i/ili dodatne naknade.

Članak 26.a (NN [116/18](#))

(1) Ugovor o energetsom učinku za zgrade javnog sektora sklapa se u pisanom obliku i na jasan i transparentan način uređuje sljedeća pitanja:

- popis mjera za poboljšanje učinkovitosti koje treba provesti ili rezultata u vezi s učinkovitošću koje treba ostvariti
- zajamčene uštede koje treba ostvariti provedbom ugovorenih mjera i novčanu vrijednost ostvarenih energetskih ušteda
- ključne faze ispunjenja ugovora i njihovo trajanje, popis koraka u provedbi mjere
- trajanje ugovora i otkazni rok
- popis obveza svake ugovorne strane, odredbe o preuzimanju rizika i o sankcijama za kršenje obveza
- ugovorenu obvezu potpune provedbe ugovorenih mjera i dokumentiranja svih promjena učinjenih izvedbom projekta
- odredbe o mjerenju i verifikaciji ušteda energije, razdobljima za koja se moraju raditi verifikacije ili praćenja potrošnje, metode i dokazi kojima se ugovorne strane mogu služiti
- prikaz financijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obiju ugovornih strana u ostvarenim novčanim uštedama (naknada pružatelju energetske usluge)
- provjere kvalitete izvedbe
- jamstva pružatelja energetske usluge
- zahtjev za ugovaranje istovjetnih obveza u svim podugovorima pružatelja energetske usluge
- odredbe u svezi s raspolaganjem viškova energije proizvedenim korištenjem ulaganja pružatelja energetske usluge, a koji viškovi pripadaju pružatelju energetske usluge
- odredbe koje reguliraju normalizaciju referentne potrošnje energije i/ili prilagodbe ugovorene novčane vrijednosti energetskih ušteda.

(2) Za ugovorenu odgovornost pružatelja energetske usluge za ostvarenje ušteda verifikacija ušteda koje se utvrđuju procjenom izračunava se temeljem verificiranog projekta pružatelja energetske usluge, verifikacija ušteda koje se utvrđuju mjerenjem izračunava se temeljem mjerenja, a nišetna je ugovorna odredba koja obvezuje na plaćanje naknade za uštede koje nisu verificirane.

Energetska usluga u javnom sektoru

Članak 27. (NN [116/18](#))

(1) Način ugovaranja energetske usluge za javni sektor, obveze pružatelja i naručitelja energetske usluge, detaljniji sadržaj ugovora te proračunsko praćenje energetske usluge za naručitelja iz javnog sektora, propisuje uredbom Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za poslove graditeljstva.

(2) Sredstva za plaćanje naknade do vrijednosti određene ugovorom smatraju se rashodima naknade za energetske usluge u okviru redovnih materijalnih troškova.

(3) U postupku javne nabave za odabir energetske usluge primjenjuju se kriteriji ekonomski najpovoljnije ponude.

[6. Uredba o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru](#)

Energetska usluga za zgrade javnog sektora

Članak 28.

- (1) APN provodi postupak javne nabave za energetske usluge u zgradarstvu u ime i za račun proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna Republike Hrvatske, u skladu s programom energetske obnove zgrada javnog sektora.
- (2) Ostali subjekti javnog sektora koji nisu određeni stavkom 1. ovoga članka mogu na temelju pisanog sporazuma, odnosno ugovora ovlastiti APN da u njihovo ime i račun provodi postupak javne nabave za energetske usluge u zgradarstvu. Subjekti u čije ime i račun APN provodi postupke javne nabave za energetske usluge plaćaju, odnosno podmiruju APN troškove tih postupaka, uz plaćanje troškova u vezi s provedbom tog postupka.
- (3) APN je dužna na svojim mrežnim stranicama objaviti obrazac sa standardiziranim dijelovima ugovora o energetske učinke koji mora biti u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (4) Program iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za graditeljstvo, a njime su obuhvaćeni: ciljevi provedbe programa, kriteriji za provedbu postupka javne nabave za energetske usluge, sudionici programa i njihova prava i obveze, troškovi programa i način namirenja troškova, način financiranja obveza koje proizlaze iz provedbe programa, indikatori realizacije programa i drugo.

16. Odluka o donošenju Programa energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje 2016. – 2020.

Ugovor o energetske učinke višestambene zgrade

Članak 29. (NN [116/18](#))

- (1) Odluku o sklapanju ugovora o energetske učinke višestambene zgrade, u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 61. ovoga Zakona, s pružateljem energetske usluge suvlasnici zgrade donose temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima i po broju suvlasnika nekretnine.
- (2) Osoba ovlaštena za sklapanje ugovora u ime i za račun suvlasničke zajednice određuje se odlukom iz stavka 1. ovoga članka. Ako se odlukom ne odredi osoba ovlaštena za sklapanje ugovora o energetske učinke višestambene zgrade, takav ugovor potpisuje upravitelj zgrade.
- (3) Ugovor iz stavka 2. ovoga članka, uz sadržaj propisan odredbom članka 26.a ovoga Zakona, mora sadržavati odredbe kojima se određuje:
1. da je vrijednost zajamčene uštede veća ili jednaka od troškova naknade za ugovorenu energetske usluge, uz obvezu pružatelja energetske usluge da o svome trošku održava one dijelove zgrade u koje je uloženo temeljem ugovora o energetske učinke od strane pružatelja energetske usluge
 2. da rizik ostvarivanja zajamčene uštede snosi pružatelj energetske usluge
 3. da sredstva za izvođenje energetske usluge u cijelosti osigurava pružatelj energetske usluge
 4. da se naknada za energetske usluge izračunava u odnosu na raniju prosječnu potrošnju za svakog suvlasnika zgrade u zadnje tri godine, osim ako se svi suvlasnici zgrade ne usuglase drukčije
 5. da obveza plaćanja naknade za energetske usluge nastaje u trenutku kada je ušteda stvarno i nastupila
 6. da visina naknade za energetske usluge ne može prelaziti razliku iznosa ostvarene uštede
 7. trajanje obveze plaćanja naknade za energetske usluge
 8. da naknada za energetske usluge uključuje naknadu vrijednosti ugrađenih dijelova i povećanja vrijednosti zgrade s tog osnova, te
 9. ništetnost ugovorne odredbe kojom bi se korisnici kao cjelina obvezivali na plaćanje neostvarene uštede.
- (4) Ugovorom o energetske učinke višestambene zgrade može se odrediti da se pružatelju energetske usluge odredi razuman rok za otklanjanje nedostataka zbog kojih se zajamčena ušteda ne ostvaruje. Ako se

u dodatnom roku zajamčena ušteda ostvari, nastaviti će se plaćanje naknade za energetske usluge prema ugovoru o energetske učinku. Pružatelj energetske usluge nema pravo na naknadu za uštedu koja nije ostvarena.

(5) Svaki suvlasnik može osporiti ostvarenje ušteda dokazom ušteda izrađenim u skladu s pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Ako neki od suvlasnika zgrade ne daju podatke potrebne za izračun prosječne potrošnje iz stavka 3. točke 4. ovoga članka, potrošnja će se utvrditi procjenom, i to kao prosječna potrošnja s obzirom na relevantne tehničke uvjete te suvlasničke jedinice. Pružatelj energetske usluge dužan je, na zahtjev suvlasnika čija je potrošnja utvrđena procjenom nakon dostave relevantnih podataka, taj izračun korigirati.

(7) U slučaju neostvarivanja zajamčene uštede, suvlasnici zgrade nisu dužni ispuniti odredbe ugovora iz stavka 2. ovoga članka kojima bi se postizao jednak učinak. Ugrađeni dijelovi u zgradu u tom su slučaju u vlasništvu naručitelja energetske usluge.

(8) U slučaju raskida ugovora o energetske učinku višestambene zgrade, zbog neostvarivanja zajamčene uštede, pružatelj energetske usluge dužan je o svom trošku vratiti zgradu u prvobitno stanje, ako je to moguće. Ako isto nije izvedivo ugrađeni dijelovi ostaju vlasništvo vlasnika zgrade bez dodatnih troškova za naručitelja energetske usluge.

(9) Ništetna je ugovorna odredba ugovora o energetske učinku višestambene zgrade kojom bi se korisnici kao cjelina obvezivali na plaćanje neostvarene uštede.

Ugovor o izvođenju radova na energetske obnovi višestambene zgrade

Članak 30.

(1) Energetske obnova višestambene zgrade provodi se sukladno nacionalnim programima energetske obnove višestambenih zgrada. Korisnici sredstava iz programa energetske obnove višestambenih zgrada su suvlasnici tih zgrada kao naručitelji energetske obnove, osim ako nije drukčije ugovoreno između suvlasnika kao naručitelja i pružatelja usluga i izvođača radova za energetske obnovu.

(2) Odluku o sklapanju ugovora o izvođenju radova na energetske obnovi za višestambenu zgradu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 9. ovog Zakona donose suvlasnici zgrade temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima i po broju suvlasnika nekretnine.

(3) Osoba ovlaštena za sklapanje ugovora u ime i za račun suvlasničke zajednice određuje se odlukom iz stavka 2. ovoga članka. Ako se odlukom ne odredi osoba ovlaštena za sklapanje ugovora o energetske učinku, takav ugovor potpisuje upravitelj zgrade.

(4) Ugovorom o izvođenju radova na energetske obnovi za višestambene zgrade smatra se ugovor ili skup povezanih ugovora kojima se naručuje usluga ili radovi za provedbu mjera energetske učinkovitosti.

(5) Ugovor iz stavka 4. ovoga članka mora biti u pisanom obliku i sadržava:

1. popis imena svih suvlasnika – naručitelja s osobnim identifikacijskim brojem razmjerom njihova suvlasništva u višestambenoj zgradi te dokaz o postignutoj suglasnosti za ugovaranje energetske obnove u skladu sa stavkom 2. ovoga članka
2. naziv i sjedište te osobni identifikacijski broj izvođača radova na energetske obnovi zgrade
3. opis mjera koje će se poduzeti u energetske obnovi višestambene zgrade radi poboljšanja njezine energetske učinkovitosti
4. procjenu energetske svojstva zgrade s izračunom pretpostavljene uštede energije koja će se ostvariti energetske obnovom zgrade
5. način financiranja provedbe mjera u energetske obnovi višestambene zgrade radi poboljšanja njezine energetske učinkovitosti
6. rok važenja ugovora i ugovornih obveza.

(6) Obvezni prilog ugovora iz stavka 4. ovoga članka je Projekt s troškovnikom, uz tehničko rješenje zgrade i dokaze pretpostavljenog smanjenja potrošnje energije u zgradi prema metodologiji utvrđenoj pravilnikom iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

(7) Upravitelj zgrade koja sklopi ugovor iz stavka 4. ovoga članka obavezan je dostaviti podatke o potrošnji energije za tu zgradu, nacionalnom koordinacijskom tijelu, odnosno u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije sukladno pravilniku iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 30.a (NN [116/18](#))

(1) Projekti energetske obnove stambene zgrade (višestambene zgrade i obiteljske kuće) financirani iz europskih strukturnih i investicijskih fondova provode se sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova.

(2) Prijavitelj projekta, odnosno korisnik bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova za energetske obnovu višestambene zgrade ovlašteni je predstavnik suvlasnika zgrade u ime i za račun suvlasnika višestambene zgrade ili upravitelj zgrade u ime i za račun suvlasnika višestambene zgrade.

(3) Odluku o sklapanju ugovora o energetskej obnovi višestambene zgrade u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 9. ovoga Zakona donose suvlasnici zgrade temeljem natpolovične većine glasova suvlasnika zgrade koja se računa po suvlasničkim dijelovima i po broju suvlasnika nekretnine.

(4) Korisnik bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova za energetske obnovu obiteljske kuće je vlasnik odnosno suvlasnik obiteljske kuće (fizička osoba ili osobe).

(5) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova je ugovor između korisnika i posredničkih tijela kojim se utvrđuje najviši iznos bespovratnih sredstava dodijeljen za provedbu projekta iz sredstava Europske unije i sredstava iz državnog proračuna te drugi financijski i provedbeni uvjeti projekta.

(6) Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte financirane iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, među ostalim, sadrži podatak o posebnom računu zgrade za provedbu projekta na koji se uplaćuju bespovratna sredstva.

(7) Bespovratna sredstva uplaćena na poseban račun zgrade za provedbu projekta iz stavka 6. ovoga članka izuzeta su od ovrhe.

Energetska učinkovitost u javnoj nabavi

Članak 31.

(1) Kad se provodi postupak javne nabave za nabavu proizvoda povezanih s energijom, javni naručitelj dužan je koristiti kriterije za odabir ponude i tehničke specifikacije vezane uz povećanje energetske učinkovitosti u mjeri u kojoj je to u skladu s troškovnom učinkovitošću, gospodarskom izvedivošću, širom održivošću, tehničkom prikladnošću i dovoljnom razinom tržišnog natjecanja.

(2) Kriterije i tehničke specifikacije iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša pravilnikom.

[13. Pravilnik o zahtjevima energetske učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom u postupcima javne nabave](#)

Eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom

Članak 32. (NN [116/18](#))

(1) Proizvodi povezani s energijom mogu biti stavljeni na tržište samo ako su sukladni sa zahtjevima propisanim za eko-dizajn proizvoda i ako je njihova sukladnost utvrđena u propisanom postupku te ako su označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda.

(2) Ministar nadležan za gospodarstvo, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zaštitu okoliša, pravilnikom propisuje opće uvjete za eko-dizajn proizvoda i zahtjeve za stavljanje proizvoda povezanih s energijom na tržište i uporabu, dužnosti uvoznika, postupak ocjene sukladnosti i oznaku sukladnosti te druge uvjete koji osiguravaju primjenu zahtjeva za eko-dizajn proizvoda.

(3) Brisan.

10. Pravilnik o utvrđivanju zahtjeva za eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom

Članak 33.

(1) Sustav ovlašćivanja i/ili certificiranja, odnosno istovrijedan kvalifikacijski sustav za građevinske radnike koji ugrađuju građevne elemente povezane s energijom, instalatere dijelova zgrada povezanih s energijom, uključujući program certificiranja ili istovrijedni program kvalifikacije za instalatere manjih kotlova i peći na biomasu, fotonaponskih sustava, solarnih termalnih sustava, plitkih geotermalnih sustava i toplinskih crpki, propisuje pravilnikom ministar nadležan za poslove graditeljstva uz suglasnost ministra.

(2) Ministar nadležan za poslove graditeljstva može poslove ovlašćivanja i/ili certificiranja prenijeti na druge osobe.

8. Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - solarnih toplinskih sustava

9. Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - manjih kotlova i peći na biomasu

11. Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - fotonaponskih sustava

12. Pravilnik o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje sustava kvalitete usluga i radova za certificiranje instalatera obnovljivih izvora energije - plitkih geotermalnih sustava i dizalica topline

17. Pravilnik o sustavu izobrazbe i certificiranja građevinskih radnika koji ugrađuju dijelove zgrade koji utječu na energetske učinkovitost u zgradarstvu

VI. NADZOR

Članak 34. (NN 116/18)

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode energetske inspektori središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove, sukladno nadležnosti utvrđenoj posebnim propisom, osim poslova nadzora u odnosu na stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvoda povezanih s energijom s obzirom na označivanje tih proizvoda i pružanje standardiziranih informacija o proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima, te zahtjeva za eko-dizajn proizvoda povezanih s energijom, a koji poslovi su u nadležnosti tržišnih inspektora središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove u području zaštite potrošača.

(3) Ako nadležni inspektori iz stavka 2. ovoga članka pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrde nepravilnosti i nedostatke, ovlašteni su donijeti rješenje kojim će odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka nadležni inspektori ovlašteni su:

1. narediti opskrbljivaču energijom dostavljanje informacija o obračunu energije te o prethodnoj potrošnji krajnjem kupcu (članak 14.)

2. narediti opskrbljivaču energijom upisivanje podataka o mjerenju i potrošnji energije u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 14. stavak 2.)
3. narediti distributeru energije upisivanje podataka o mjerenju i potrošnji energije u tijelima javne vlasti u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 15. stavak 1.)
4. narediti velikim poduzećima izradu energetskog pregleda za velika poduzeća (članak 19. stavak 1.)
5. narediti odgovornim osobama javnog sektora ispunjavanje obveza iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona
6. narediti odgovornim osobama javnog sektora ispunjavanje obveza iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona
7. narediti odgovornim osobama javnog sektora, pružateljima energetske usluge i davateljima subvencije unošenje informacija o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 22. stavak 2.).

(5) Brisan.

(6) Brisan.

(7) Brisan.

Članak 35. (NN [116/18](#))

(1) Tržišni inspektori središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove u području zaštite potrošača na temelju ovoga Zakona imaju ovlasti:

- zahtijevati od gospodarskih subjekata sve podatke i potrebnu dokumentaciju za dokazivanje sukladnosti proizvoda s propisanim zahtjevima
- provoditi odgovarajuće preglede i ispitivanja proizvoda radi utvrđivanja njihove sukladnosti s propisanim zahtjevima čak i nakon što su stavljeni na tržište ili na raspolaganje na tržištu
- besplatno uzimati uzorke proizvoda i dati ih na ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti s propisanim zahtjevima
- ako nadležno inspekcijsko tijelo ne raspolaže potrebnim stručnim znanjem ili opremom za provedbu pregleda ili ispitivanja iz stavka 1. ovoga članka, provedbu pojedinih radnji u okviru inspekcijskog nadzora može povjeriti stručnoj instituciji koja nije bila uključena u ispitivanje i ocjenjivanje sukladnosti istog proizvoda prije stavljanja na tržište ili na raspolaganje na tržištu.

(2) Ako u provedbi inspekcijskog nadzora proizvoda povezanih s energijom tržišni inspektor utvrdi da proizvod nije sukladan s odredbama ovoga Zakona, zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa, ovlašten je od gospodarskog subjekta koji je proizvod stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu zahtijevati da poduzme odgovarajuće korektivne mjere kako bi se proizvod uskladio s odredbama ovoga Zakona, zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa, prema potrebi povukao s tržišta ili opozvao unutar određenog razdoblja razmjerno prirodi rizika.

(3) Radi ispunjenja obveze iz stavka 2. ovoga članka Zakona tržišni inspektor će zahtjev za poduzimanje korektivne mjere unijeti u zapisnik o inspekcijskom nadzoru i odrediti primjereni rok za njihovo izvršenje.

(4) Ako gospodarski subjekt ne postupi na način iz stavka 3. ovoga članka, odnosno ne poduzme odgovarajuće korektivne mjere u određenom roku, tržišni inspektor će donijeti rješenje kojim će gospodarskom subjektu koji je stavio na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom:

- zabraniti ili ograničiti stavljanje na tržište ili na raspolaganje na tržištu nesukladnih proizvoda
- narediti povlačenje nesukladnih proizvoda s tržišta ili njihov povrat od krajnjih korisnika.

(5) Prije poduzimanja mjera iz stavka 4. ovoga članka gospodarskom subjektu omogućit će se izjašnjavanje u odgovarajućem roku ne kraćem od 10 dana, osim kada to nije moguće zbog hitnosti poduzimanja mjera radi zaštite zdravlja ili sigurnosti ili drugih razloga koji se odnose na javne interese obuhvaćene odgovarajućim usklađenim zakonodavstvom Europske unije.

(6) Žalba izjavljena protiv rješenja tržišnog inspektora iz stavka 4. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(7) O žalbi protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka odlučuje tijelo nadležno po posebnom zakonu kojim je uređen postupak inspekcijskog nadzora.

(8) Ovlasti i mjere iz stavaka I. do 5. ovoga članka Zakona ne ograničavaju postupanja tržišnog inspektora u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 2017/1369.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 36. (NN [116/18](#))

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj opskrbljivač energijom ako:

- ne dostavi krajnjem kupcu informacije o obračunu energije te o prethodnoj potrošnji krajnjeg kupca (članak 14. stavak 1.)
- ne upisuje podatke o mjerenju i potrošnji energije u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 14. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba opskrbljivača energijom novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 37. (NN [116/18](#))

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj distributer energije pravna osoba ako ne upisuje jednom mjesečno podatke o mjerenju i potrošnji energije u javnom sektoru u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (članak 15. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba distributera energije novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 100.000,00 kuna.

Članak 38.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj veliko poduzeće ako:

- ne izradi energetske pregled za velika poduzeća (članak 19. stavak 1.)
- ne izradi prvi energetske pregled za velika poduzeća u određenom roku (članak 43. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba velikog poduzeća novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 39.

Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna i odgovorna osoba u pravnoj osobi javnog sektora ako:

- ne unosi redovito podatke o potrošnji energije i vode u nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) (članak 21. stavak 2. točka 2.)
- ne ispunjava obveze iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona
- ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 22. stavak 2.).

Članak 40.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pružatelj energetske usluge ako ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 22. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj davatelj subvencije ako ne unosi informacije o ostvarenim uštedama energije u sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (članak 22. stavak 2.).

Članak 41. (NN [116/18](#))

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

– suprotno članku 24. stavku 1. ovoga Zakona, stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan zahtjevima Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa

– suprotno članku 24. stavku 2. ovoga Zakona, ne ispuni zahtjeve Uredbe (EU) br. 2017/1369 i njezinih provedbenih propisa u odnosu na označivanje proizvoda povezanih s energijom i pružanje standardiziranih informacija o tom proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o tim proizvodima

– suprotno članku 32. stavku 1. ovoga Zakona, stavi na tržište ili na raspolaganje na tržištu proizvod povezan s energijom koji nije sukladan sa zahtjevima propisanim za eko-dizajn proizvoda ili ako njihova sukladnost nije utvrđena u propisanom postupku ili ako nisu označeni u skladu s propisom koji se odnosi na tu grupu proizvoda

– suprotno članku 35. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona, ne postupi u skladu sa zahtjevom tržišnog inspektora

– suprotno članku 35. stavku 4. ovoga Zakona, protivno izvršnoj odluci tržišnog inspektora, nastavi stavljati na tržište ili na raspolaganje na tržištu nesukladan proizvod ili ne povuče s tržišta nesukladan proizvod ili ne osigura povrat takvog proizvoda od krajnjih korisnika.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 100.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga članka tržišni inspektor neće pokrenuti prekršajni postupak ako gospodarski subjekt koji je počinio prekršaj u roku postupi u skladu sa zahtjevom tržišnog inspektora iz članka 35. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, osim ako je gospodarski subjekt već prije bio počinitelj istog prekršaja.

Članak 41.a (NN [116/18](#))

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako u roku ne plati Fondu jednokratno iznos koji je dužna na ime neostvarene uštede (članak 13. stavak 14.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranka obveznica pravna osoba ako ne dostavi u roku Ministarstvu za prethodnu godinu izvješće o ostvarenim uštedama, krajnjim kupcima i njihovoj potrošnji, kao zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima (i utvrdi bitne promjene u odnosu na prethodno dostavljene informacije), i trenutačne informacije o potrošnji krajnjih

kupaca, uključujući profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca (članak 13. stavak 12.).

(4) Za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba stranke obveznice pravne osobe novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 15.000,00 kuna.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna.

(6) Za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka koje je počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti kaznit će se i fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 100.000,00 kuna.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti

Članak 42.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će program iz članka 28. stavka 4. ovoga Zakona u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 13. stavka 5. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove graditeljstva, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša, donijet će pravilnike iz članka 20. stavka 2., članka 24. stavka 5., članka 31. stavka 2. i članka 32. stavka 2. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Ministar nadležan za poslove graditeljstva donijet će pravilnik iz članka 21. stavka 3. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša, donijet će i uskladiti tehničke propise iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona koji propisuju posebne tehničke zahtjeve za ekodizajn proizvoda povezanih s energijom, s pravilnikom iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od godinu dana od donošenja tog pravilnika.

(8) Ministar nadležan za poslove graditeljstva donijet će pravilnik iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona, uz suglasnost ministra, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 43.

(1) Akcijski plan iz članka 11. ovoga Zakona donosi se sukladno odredbama ovoga Zakona do 31. prosinca 2016.

(2) Godišnji plan iz članka 12. ovoga Zakona donosi se sukladno odredbama ovoga Zakona do 31. prosinca 2014. za 2015. godinu.

(3) Velika poduzeća iz članka 19. ovoga Zakona dužna su napraviti prvi energetske pregled sukladno odredbama ovoga Zakona do 5. prosinca 2015.

(4) Javni sektor dužan je napraviti prvi energetske pregled javne rasvjete iz članka 20. ovoga Zakona sukladno odredbama ovoga Zakona do 1. srpnja 2015.

(5) Stopa od 3 % ukupne površine poda iz članka 8. stavka 2. točke 6. ovoga Zakona izračunava se svake godine počevši od 1. siječnja 2014. na temelju ukupne površine poda zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti Republike Hrvatske čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m², a ne ispunjavaju nacionalne minimalne zahtjeve energetske svojstava određene posebnim propisom. Prag se od 9. srpnja 2015. smanjuje na 250 m². U slučaju primjene alternativnog pristupa, uštede energije procjenjuju se pomoću odgovarajućih standardnih vrijednosti za potrošnju energije u zgradama središnje vlasti prije i nakon obnove te na temelju procijenjene površine njihova fonda.

Članak 44.

(1) Do dana stupanja na snagu propisa iz članka 42. stavaka 2., 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga Zakona primjenjivat će se propisi kojima su uređena odnosna pitanja, koji su na snazi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(2) Do donošenja pravilnika iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Pravilnika o energetske pregledima građevina i energetske certificiranju zgrada (»Narodne novine«, br. 81/12., 29/13. i 78/13.) u dijelu koji se odnosi na energetske preglede građevina i Pravilnika o uvjetima i mjerilima za osobe koje provode energetske preglede građevina i energetske certificiranje zgrada (»Narodne novine«, br. 81/12. i 64/13.).

(3) Do donošenja pravilnika iz članka 24. stavka 5. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Pravilnika o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih uređaja (»Narodne novine«, br. 130/07.), Pravilnika o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih perilica rublja (»Narodne novine«, br. 101/11.) i Pravilnika o iskazivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (»Narodne novine«, br. 101/11.).

(4) Do donošenja pravilnika iz članka 32. stavka 2. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Pravilnika o utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda povezanih s energijom (»Narodne novine«, br. 80/13.).

Članak 45.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona nastaviti će se i dovršiti prema odredbama Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (»Narodne novine«, br. 152/08., 55/12., 153/13. i 14/14.) i propisa donesenih na temelju toga Zakona.

Članak 46.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji (»Narodne novine«, br. 152/08., 55/12., 153/13. i 14/14.).

Članak 47.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe iz NN 116/18

Članak 31.

(1) Ministarstvo će rješenje iz članka 13. stavka 4. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona za 2019. godinu donijeti do 31. prosinca 2018.

(2) Fond će podatak iz članka 13. stavka 16. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona za 2017. godinu javno objaviti u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Uredbu o ugovaranju i provedbi energetske usluge u javnom sektoru (»Narodne novine«, br. 11/15.).

Članak 33.

(1) Ministar će donijeti pravilnik iz članka 13. stavka 19. koji je izmijenjen člankom 9. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Pravilnik o energetsom pregledu za velika poduzeća (»Narodne novine«, br. 123/15.) i Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (»Narodne novine«, br. 71/15.).

(3) Ministar nadležan za poslove graditeljstva će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti s odredbama ovoga Zakona Pravilnik o sustavnom gospodarenju energijom u javnom sektoru (»Narodne novine«, br. 18/15. i 6/16.).

Članak 34.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Pravilnik o iskazivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (»Narodne novine«, br. 101/11.), Pravilnik o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih perilica rublja (»Narodne novine«, br. 101/11.) i Pravilnik o metodologiji za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije u neposrednoj potrošnji (»Narodne novine«, br. 77/12.).

(2) Stupanjem na snagu ovoga Zakona, prestaju važiti prilozi Pravilnika o označavanju energetske učinkovitosti kućanskih uređaja (»Narodne novine«, br. 130/07.) koji nisu prestali važiti po posebnom propisu za pojedinu grupu proizvoda donesenim na temelju odredbi Pravilnika o iskazivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom pomoću oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (»Narodne novine«, br. 101/11.).

Članak 35.

Postupci započeti prema odredbama Zakona o energetske učinkovitosti (»Narodne novine«, br. 127/14.) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama tog Zakona.

Članak 36.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 25. i 26. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. travnja 2019., te članka 41.a stavaka 3., 4. i 6. koji je dodan člankom 30. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2020.

Prijelazne i završne odredbe iz NN 25/20

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.